

Omdat het waarschijnlijker is dat het geschut niet geladen was en het kruut er naast lag, is een nadere verantwoording van het hoofd van de artillerie en de desbetreffende konstabel geëist. Het geeft genoeg dat de provisioneel luitenant enige goede maatregelen en wijzigingen heeft doorgevoerd, maar er is opgedragen de affluiten voor hun behoud niet langer dan nodig aan de buitenlucht bloot te stellen. Maar aangaande de wapenkamer, waarover de Hoge Regering in de brief van 17 december 1763 uitvoerig heeft geschreven, zijn weer verscheidene problemen gerezen. [fol. 1487] Want nauwelijks was een dienaar belast voor gestolen geweren, of er werd een diefstal van 45 snaphanen met ijzeren laadstokken zonder sporen van braak geconstateerd. De fiscaal is aangeraden goed op te letten, opdat de booswichten door gepaste straffen afgeschrikt worden. Uit de Bandase resolutie van 2 april 1764 blijkt dat zeer goede maatregelen tegen fraude en diefstal zijn genomen, maar men vreest dat het aan de uitvoering zal schorten. Immers in een rapport van 1 oktober 1764 door kapitein Johan Lodewijk Marli Casimir en kapitein-luitenant Jacob Wolff, dat aan de gouverneur werd aangeboden, wordt verklaard dat in de wapenkamer alles overhoop ligt, dat de baas en de knechten voor particulieren werken, [fol. 1488] dat de zorg in de wapenkamer aan de zwarte jongens wordt overgelaten, en dat, als er onverwachts wapens nodig zouden zijn, ze niet gereed zijn. Voordat men zich hierover kan uitlaten, worden de maatregelen van het bestuur over dit rapport afgewacht. Intussen is bevolen om onbruikbare geweren jaarlijks naar Batavia te zenden, nadat ze onder toezicht van dienaren zijn ingepakt, die onder ede dienen te verklaren dat er geweren in de kist of kisten zitten en dat er geen fraude is gepleegd. Daarvan moet een rapport worden opgestuurd en bij fraude dient men desbetreffende dienaren als voorbeeld en ter afschrikking te straffen. Betreffende een nadeel van f 2546 op de domeinrekening van het afgelopen jaar, [fol. 1489] moet men nagaan voor wie de koopbrieven gepasseerd zijn en of de kopers van onroerend goed 's-herengerechtigheid hadden betaald. Dat was het geval met de gegagieerde koopman Daniël Lacaze, die met de weduwe van kasier Nicolaas Jacob Schuijler is getrouwd. Wegens insolventie valt er van hem niets terug te krijgen en daarom moet men zich maar bij afschrijving neerleggen. In geheel Banda brachten in 1762/63 de 's-herengerechtigden f 20.836 op, wat f 3000,- minder is dan in het voorafgaande jaar. Volgens de brief van het bestuur zijn de vestingwerken aan kasteel Nasau bijna gereed. De aardbeving en de daardoor spoedeisende herstellingen, hebben de voltooiing van de fortificaties vertraagd en vooralsnog het gehele herstel belet. Om het werk te vergemakkelijken zijn de gevraagde ambachtslieden [fol. 1490] en zoveel materialen als de schepen konden vervoeren, gezonden. De dienaren die naar de Zuidwestereilanden waren gezonden, zijn op 7 februari 1764 teruggekeerd. Hoewel de handel slechts f 4883 bedroeg, zijn de goederen met een winst van gemiddeld 80 % verkocht en er was voor rsd 20 het pikol ingekocht. Vanaf de Zuidwestereilanden zijn 78 pikol was, 113 lb karet en 20 slaven terugggebracht. De herhaalde opdracht te onderzoeken of er aan de oostkant van de Damar eilanden geen baai ligt die geschikt is voor een vloot van schepen, is weer niet uitgevoerd. Men vreesde af te drijven en zo niet te kunnen terugkeren. De opdracht om een gelegenheid voor het verzamelen van dergelijke informatie te benutten is herhaald, alsmede om andere eilanden op die route te verkennen. [fol. 1491] Het verzoenen van de bevolking van Oerien met het gewelddadig oppakken van hun landgenoten door wijlen Koutenberg in 1762 door middel van geschenken slaagde beter. De kosten daarvan, en van het loskopen en naar hun land zenden van deze mensen, wordt tenlaste van Koutenbergs boedel gebracht. Daar hij intussen overleden is, was een onderzoek naar het verdachte gedrag van de tweede expeditie-uitvoerder, De Leeuw, onmogelijk. Het bestuur heeft later ontdekt dat De Leeuw en Koutenberg van een la ode, nu orangkaja, via Ternate vijf slaven ten geschenke hebben gekregen. Ze hebben de slaven echter nergens verantwoord en daarom is hun waarde van rsd 40 per stuk uit beider nalatenschap vergoed. De onderneming naar de Zuidoostereilanden heeft weer niet aan de verwachting voldaan. [fol. 1492] Er is voor niet meer dan f 823 afgezet in ruil voor 1 $\frac{7}{8}$ reaal stampparels, 7 lb karet, 110 lb vogelnestjes en 4448 lb parels d'amour schelpen. Aangezien de verkenning van Kepulauan Tanimbar en Matabella niet had plaats-